

REFERAT Miljø-, Infrastruktur- og Naturudvalget d. 06-10-2025

Mødedato Mandag d. 06. oktober 2025 kl. 08:30

Mødested C3.40

Indholdsfortegnelse

Budgetopfølgning pr. 31. august 2025 på Miljø-, Infrastruktur- og Naturudvalgets område.....	3
Frigivelse af anlægsbevilling til cykelsti langs Gullestrupvej, Herning.....	9
2-1 vej ved Studsgård.....	11
Drøftelse af Flextrafik - Knudepunkter.....	14
Orientering om spildevandsudledninger.....	17
Ny frigivelse af anlægsbevilling til fjernelse af spærring i Rind Å ved Skjern Å Nørrekanal.....	18
Frigivelse af anlægsbevilling for vandområdeplansprojekt ved Råsted Lilleå, nord for Ørnvej.....	20
Godkendelse af anlægsregnskab for vandområdeplansprojektet (forundersøgelse) ved Bæk N for Ti.....	22
Orientering om status for omlægningsplan for Herning Kommune.....	24
Ansøgning om lovliggørende dispensation til at nedlægge et beskyttet dige.....	26
Fastsættelse af rottegebyr 2026.....	29
Lukket: Orientering om politianmeldelse i sag om løse tagsten.....	32
Lukket: Meddelelser.....	33

Punkt 163: Budgetopfølgning pr. 31. august 2025 på Miljø-, Infrastruktur- og Naturudvalgets område

00.30.14-Ø00-2-25

Kommunikation

DIR BFU SOS BSK KFU BYB MIN ØKE BYR

X

Sagsbehandler: Jonna Sørensen

Øvrige sagsbehandlere: Jacob Philipsen

Resume

Forvaltningen har foretaget budgetopfølgning på baggrund af forbruget pr. 31. august 2025 på Miljø-, Infrastruktur- og Naturudvalgets område.

Overførsler fra 2024 er godkendt i Byrådet 25. marts 2025, punkt 43, og indgår dermed i det korrigerede budget pr. 31. august 2025.

Samlet set forventes der i 2025 i forhold til de korrigerede budgetter inkl. overførsler fra 2024 et mindreforbrug på 7,264 mio. kr. vedrørende drift og et mindreforbrug på 96,059 mio. kr. vedrørende anlæg.

Opfølgningen indgår i den samlede budgetopfølgning pr. 31. august 2025, som behandles i Økonomi-, Erhvervs- og Uddannelsesudvalget den 27. oktober 2025 og Byrådet den 4. november 2025.

Sagsfremstilling

Budgetopfølgningen er foretaget af forvaltningen på baggrund af det konstaterede forbrug pr. 31. august 2025.

I nedenstående tabeller bliver afvigelsen målt som forventet regnskab 2025 (forventet forbrug ved årets afslutning) sammenlignet med det korrigerede budget 2025 pr. 31. august.

De afvigelser, der beskrives i sagen, er afvigelsen pr. 31. august 2025 i forhold til det korrigerede budget.

Driftsudgifter:

Tabel 1: Forventet regnskab 2025 – drift:

Miljø-, Infrastruktur- og Naturudvalget, Drift	Vedtaget budget 2025	Genbevillinger 2025	Tillægsbev/ompl. pr. 31/8-2025	Korrigeret budget pr. 31/8-2025	Forventet regnskab 2025	Afgang 2025
1.000 kr., 2025-pl	A	B	C	D=(A+B+C)	E	F=(D-E)
Serviceområde 01 Byggemodning	-330	85	-32	-277	-686	409
Serviceområde 03 Kommunale ejendomme	10.254	1.018	1.760	13.032	10.914	2.118
Serviceområde 04 Grønne områder	32.512	-30	28	32.510	30.437	2.073

Serviceområde 05 Miljøforanstaltninger	4.544	-154	-10	4.380	5.385	-1.005
Serviceområde 07 Renovation	8.927	0	-48	8.879	8.679	200
Serviceområde 08 Driftsselskaber	-1.244	169	0	-1.075	-859	-216
Serviceområde 09 Trafik	160.393	10.917	-97	171.213	167.530	3.683
Miljø-, Infrastruktur- og Naturudvalget i alt	215.056	12.005	1.601	228.662	221.398	7.264

Note: I afvigelseskolonnen er + = mindreforbrug og - = merforbrug

Som det fremgår af ovenstående, forventes i 2025 en samlet afvigelse vedrørende drift på 7,264 mio. kr.

Afvigelsen dækker over både områder med selvforvaltning, projekter og områder indenfor og udenfor rammestyring. Specifikation fremgår af tabellen nedenfor.

Table 2: Forventet afvigelse 2025, drift – fordeling:

Miljø-, Infrastruktur- og Naturudvalget, Drift	Udenfor ramme- styring	Selvforvaltning	Rammestyring	Projekter	Afvigelse i alt
1.000 kr., 2025-pl	A	B	C	D	E= (A+B+C+D)
Serviceområde 01 Byggemodning			409		409
Serviceområde 03 Kommunale ejendomme	-60	-245	2.423		2.118
Serviceområde 04 Grønne områder			2.073		2.073
Serviceområde 05 Miljøforanstaltninger			-1.005		-1.005
Serviceområde 07 Renovation			200		200
Serviceområde 08 Driftsselskaber			-216		-216
Serviceområde 09 Trafik	-2.373		6.057		3.684
Miljø-, Infrastruktur- og Naturudvalget i alt	-2.433	-245	9.942	0	7.264

Note: I afvigelseskolonnen er + = mindreforbrug og - = merforbrug

Bemærkninger til afvigelserne:

Serviceområde 01 - Byggemodning

På området forventes et mindreforbrug på 0,409 mio. kr. Afvigelsen skyldes primært større udbetaling af hektarstøtte samt øgede lejeindtægter.

Serviceområde 03 - Kommunale ejendomme

På området forventes et mindreforbrug på 2,118 mio. kr. Det takstfinansierede område udgør 2,425 mio. kr. Der har i de seneste år været større overførsler på det takstfinansierede område, men det forventes, at det opsparede vil blive anvendt på de kommunale bygninger indenfor Social- og Beskæftigelsesområdet i de kommende år. Det er ikke muligt at foretage overførsler på tværs af det ikke takstfinansierede og det takstfinansierede område. Det resterende netto merforbrug på ca. 0,300 mio. kr. kan henledes til et forventet merforbrug under: Daginstitutioner, Plejecentre samt Udlejningsejendomme og Andre ejendomme.

Serviceområde 04 - Grønne områder

På området forventes et mindreforbrug på 2,073 mio. kr. Heraf vedrører 2,152 mio. kr. Grøn Trepert. Heri er indregnet et forventet tilskud på 3 mio. kr.

Serviceområde 05 - Miljøforanstaltninger

Området udviser et merforbrug på 1,005 mio. kr. Heraf vedrører 0,777 mio. kr. et merforbrug under skadedyrsbekæmpelse, som skyldes øgede henvendelser vedrørende rotter i vinteren 2024/2025. Det resterende netto merforbrug på 0,228 mio. kr. skyldes øgede driftsomkostninger under miljøbeskyttelse blandt andet teknisk opsætning af spildevandsplanen mv.

Korrigerende handlinger:

Merforbruget under skadedyrsbekæmpelsen bliver overført til 2026. Taksterne for skadedyrsbekæmpelsen søges hævet ved andet punkt på dette møde for at imødekomme stigende udgifter på området samt afvikling af opsamlet underskud.

Merforbruget under Miljøbeskyttelse vil blive håndteret i forbindelse med overførselssagen.

Serviceområde 07 - Renovation

På området forventes et mindreforbrug på 0,200 mio. kr., hvilket er afhængig af, at producentansvarsordningen for emballageaffald (Q4 2025) bliver betalt i indeværende år.

Serviceområdet er fra 2025 overgået til et momsfrit regnskab vedrørende affaldsordninger for de private borgere, svarende til ca. 98 % af det samlede budget. Et momsfrit regnskab betyder samtidig, at der ikke kan fratrækkes moms fra eksterne udgifter. Der er usikkerhed om, hvilke konsekvenser et momsfrit regnskab får for det samlede budget.

Budgetopfølgningen skal derfor tages med forbehold for denne nye regnskabspraksis.

Serviceområde 08 - Drift

På området forventes et merforbrug på 0,216 mio.kr. grundet delvist uforudsete omkostninger på maskiner og materiel, som ikke er indregnet i taksterne for 2025.

Der er omsætningsmæssigt regnet ud fra en gennemsnitlig vintertjeneste. Regnskabet kan påvirkes negativt ved en mild vinter og positiv ved en hård vinter.

Korrigerende handlinger:

Merforbruget vil blive håndteret i forbindelse med overførselssagen og/eller overført til budget 2026.

Serviceområde 09 - Trafik

På området forventes et mindreforbrug på 3,683 mio. kr. Afvigelsen skyldes primært et merforbrug på vintertjenesten på 2,373 mio. kr. samt et mindreforbrug på 8,113 mio. kr. under Kollektiv trafik. Der er overført et mindreforbrug på 9,366 mio. kr. fra 2024 til 2025 under Kollektiv trafik. Det opsparede beløb på Kollektiv trafik skal anvendes til Cykelhandlingsplanen, som er en del af budgetforliget, hvor der skal findes 8 mio. kr. indenfor eget budget til

Cykelhandlingsplanen.

Det resterende merforbrug på 2,057 mio. kr. kan henledes til et merforbrug under Fælles formål, Driftsbygninger og pladser samt belægninger. Under belægninger forventes et merforbrug på 1,6 mio. kr.

Korrigerende handlinger:

Et eventuelt merforbrug, blandt andet på belægninger, bliver overført til budget 2026.

Anlægsudgifter:

Table 3: Forventet regnskab 2025 – anlæg:

Miljø-, Infrastruktur- og Naturudvalget, Anlæg	Vedttaget budget 2025	Genbevillinger 2025	Tillægsbev/ ompl. pr. 31/8-2025	Korrigeret budget pr. 31/8-2025	Forventet regnskab 2025	Afvigelse 2025
1.000 kr., 2025-pl	A	B	C	D= (A+B+C)	E	F=(D-E)
Serviceområde 01 Byggemodning	65.844	40.098	-67	105.875	72.000	33.875
Serviceområde 03 Kommunale ejendomme	20.544	44.546	2.000	67.090	39.581	27.509
Serviceområde 04 Grønne områder	11.573	11.000	2.028	24.601	12.489	12.112
Serviceområde 06 Klimatilpasning	0	-1.242	0	-1.242	-387	-855
Serviceområde 07 Renovation	6.500	0	0	6.500	6.500	0
Serviceområde 09 Trafik	34.113	9.176	7.530	50.819	27.402	23.417
Miljø-, Infrastruktur- og Naturudvalget i alt	138.574	103.578	11.491	253.643	157.584	96.059

Note: I afvigelseskolonnen er + = mindreforbrug og - = merforbrug

Som det fremgår af ovenstående, forventes i 2025 en samlet afvigelse vedrørende anlæg på 96,059 mio. kr.

Bemærkninger til afvigelserne:

Serviceområde 01 - Byggemodning

SO 01 - Byggemodning	Vedtaget budget 2025	Genbevillinger 2025	Tillægsbev./ ompl. pr. 31.08.2025	Korrigeret budget pr. 31.08.2025	Forventet regnskab 2025	Afvigelse 2025
Anlæg						
1.000 kr., 2025- pl	A	B	C	D = (A+B+C)	E	F = (D-E)
Jordforsyning						
01 Salg af jord (indtægter ØKE)	-46.790	0	0	-46.790	-33.000	-13.790
01 Arealerhvervelse (udgifter ØKE)	3.500	62.994	67	66.561	48.000	18.561
01 Byggemodning (udgifter MIN)	65.844	40.098	-67	105.875	72.000	33.875
SO 01 - Byggemodning i alt	22.554	103.092	0	125.646	87.000	38.646

Note: I afvigelseskolonnen er + = mindreforbrug og - = merforbrug

På jordforsyningsområdet forventes det at realisere indtægter på ca. 33 mio. kr. i 2025. Indtægterne vedrører salg af storparceller i bl.a. Tjørring og Hammerum samt salg af bolig- og erhvervsgrunde.

Forventet regnskab 2025 for byggemodningsudgifter (Økonomi-, Erhvervs- og Uddannelsesudvalget + Miljø-, Infrastruktur- og Naturudvalget) udgør i alt ca. 120 mio. kr. Der udstykes nye boliggrunde i Arnborg, og der byggemodnes til erhverv i Hammerum Syd, HI Park og Vildbjerg. Herudover udføres der færdiggørelsesarbejder i blandt andet Tjørring, Aulum, Kibæk og Vildbjerg. Der er desuden afsat rådighedsbeløb til arealerhvervelser blandt andet i Lind og på Mørupvej, som forventes realiseret i 2025.

Der forventes et mindreforbrug vedrørende arealerhvervelser på ca. 19 mio. kr., som er afsat til arealerhvervelse i områder, der afventer planlægning. Desuden forventes et mindreforbrug på ca. 34 mio. kr., som blandt andet vedrører afsatte beløb til igangværende projekter, der afsluttes i 2026, herunder forlængelsen af Transportcenter Alle i Hammerum Syd, samt til betingede byggemodningsprojekter, som bliver igangsat ved grundsalg.

Serviceområde 03 - Kommunale ejendomme

På området forventes et mindreforbrug på 27,509 mio. kr. De væsentligste afvigelser vedrører nedenstående projekter:

- Rådighedsbeløb vedr. diverse anlægsarbejder (7,8 mio. kr.) Beløbet er blandt andet afsat til: Tag Ung Herning, nyt tag Aulum Skole, ventilation Skalmesjaskolen, udearealer Sunds skole. Ovennævnte projekter omfatter også puljen for 2026.
- Kloakreoveringer i kommunale bygninger (6 mio. kr.)
- Herning+ (- 3 mio. kr.)
- Sprinkling på eksisterende plejecentre (7,3 mio. kr.)
- Renovering af udvendig klimaskærm og indeklimaoptimering 2021 (6,4 mio. kr.). Beløbet er afsat til ventilation Hodsager Skole, glasgang Højgaardskolen samt brandstrategi Holtbjerg.

Serviceområde 04 - Grønne områder

På området forventes et mindreforbrug på 12,1 mio. kr. De væsentligste afvigelser vedrører nedenstående projekter:

- Diverse anlægsarbejder i parker og bynære grønne områder 2025 (1,5 mio. kr.)
- Klimatilpasning, regnvandsbassiner (3,3 mio. kr.)
- Diverse projekter indenfor vandløbsområdet (1,5 mio. kr.)
- Klima-lavbundsprojekt ved Kollund Bæk (4,6 mio. kr.)

Serviceområde 09 - Trafik

På området forventes et mindreforbrug på 23,4 mio. kr. De væsentligste afvigelser vedrører nedenstående projekter:

- Ombygning af rundkørsel ved Herning+ til et signalreguleret kryds (1,5 mio. kr.)
- Silkeborgvej, udvidelse (12 mio. kr.)
- Rådighedsbeløb vedrørende diverse anlægsarbejder, trafikikkerhed (4,5 mio. kr.). Heraf er 1,350 mio. kr. afsat til cykelsti langs Gullestrupvej. Herudover arbejdes der på et trafikikkerhedsprojekt i Merkurvej/Valdemarsvej krydset (2,0 mio. kr.).

Bevillingsmæssige ændringer:

Der ønskes i forbindelse med budgetopfølgningen pr. 31. august 2025 foretaget følgende bevillingsmæssige ændringer:

- På Serviceområde 04 Grønne områder er der afsat rådighedsbeløb på 546.000 kr. til skovrejsning i 2025. *Det indstilles, at rådighedsbeløbet flyttes fra stednr. 053098 Skovrejsning Kibæk til stednr. 053095 Bynær Skovrejsning i 2025.*
- Sideløbende med kloakrenovering udføres områdefornyelse i Vildbjerg, herunder beplantning og indretning til ophold for borgerne. Herning Kommune har fået tilsagn om statslige midler til projektet på 0,671 mio. kr. i 2025. Der anmodes således om anlægsudgiftsbevilling, samt tilhørende rådighedsbeløb på 1,371 mio. kr. i 2025 på Serviceområde 03, Kommunale ejendomme, Byfornyelse, BYB, nyt stednr. Der anmodes desuden om anlægsindtægtsbevilling, samt tilhørende rådighedsbeløb til statslige midler på 0,671 mio. kr. i 2025 på Serviceområde 03, Kommunale ejendomme, Byfornyelse, BYB, nyt stednr. Indtægten medfinansierer anlægsudgiften til projektet. Den resterende anlægsudgift finansieres delvist af 0,400 mio. kr. i 2025 på Serviceområde 09, Trafik, BYB, stednr. 223068 Forskønnelsespulje 2022. Anlægsudgiftsbevillingen nedskrives tilsvarende med 0,400 mio. kr. på samme stednr. *Udgiften finansieres herudover af 0,300 mio. kr. i 2025 på Serviceområde 04, Grønne områder, MIN, stednr. 020080 Diverse anlægsarbejder i parker og bynære grønne områder 2025. Anlægsudgiftsbevillingen nedskrives tilsvarende med 0,300 mio. kr. på samme stednr.*

Indstilling

Direktøren for Teknik og Miljø indstiller,

at Miljø-, Infrastruktur- og Naturudvalget godkender de anførte bevillingsmæssige ændringer jf. sagsfremstillingen

at budgetopfølgningen pr. 31. august 2025 i øvrigt tages til efterretning og indgår i den samlede budgetopfølgning, som behandles i Økonomi-, Erhvervs- og Uddannelsesudvalget den 27. oktober 2025 henholdsvis i Byrådet den 4. november 2025.

Beslutning

Indstillingen er tiltrådt.

Bilag

Forventet regnskab DRIFT pr. 31. august 2025

Forventet regnskab, ANLÆG pr. 31. august 2025

Punkt 164: Frigivelse af anlægsbevilling til cykelsti langs Gullestrupvej, Herning

05.04.00-G01-1-25

Kommunikation

DIR	BFU	SOS	BSK	KFU	BYB	MIN	ØKE	BYR
						X	X	X

Sagsbehandler: Rasmus Bartholdy Jensen

Øvrige sagsbehandlere: Pia Colstrup, Steen Dahl Pedersen

Resume

Der anmodes om anlægsudgiftsbevilling på 2.700.000 kr. samt anlægsindtægtsbevilling på 1.350.000 kr. til anlæggelse af en dobbeltrettet cykel/gangsti langs Gullestrupvej mellem H.P. Hansens Vej og Vesterholmvej i Herning.

Statens pulje til cykelstiprojekter under infrastrukturplanen yder et tilskud til projektet på 50 %.

Forvaltningen anbefaler, at der meddeles anlægsbevilling til cykel/gangstiprojektet.

Sagsfremstilling

På mødet i Miljø-, Infrastruktur- og Naturudvalget den 18. marts 2024, punkt 50, blev det vedtaget at fremsende en ansøgning om statslige cykelpuljemidler til anlæggelse af fællesstier langs Gullestrupvej mellem H.P. Hansens Vej og Vesterholmvej i Herning.

Det blev desuden vedtaget, at Herning Kommunes økonomiske andel i projektet finansieres af midler afsat på investeringsoversigten i 2025 til trafiksikkerhedsfremmende tiltag.

Transportministeriet har meddelt tilsagn om tilskud til det ansøgte projekt svarende til 50 % af projektets budget.

Projektet omfatter anlæggelse af en 1,1 km lang dobbeltrettet fællessti i 3,0 meters bredde adskilt fra kørebanen med en 1,5 meter bred skillerabat. De nærmere detaljer omkring projektet fremgår af bilag 1.

Projektet understøtter målsætningerne i Herning Kommunes klimaplan, og stiprojektet vil bidrage til opfyldelse af målene i cykelhandlingsplanen og er en del af de ønskede stistrækninger for et sammenhængende stinet. Projektet bidrager til øget trafiksikkerhed og fremkommelighed for mange af de cyklister og fodgængere, som vil komme til at benytte stien.

Anlægsarbejdet igangsættes umiddelbart efter vinteren og forventes afsluttet inden sommerferien 2026.

Økonomi

Der anmodes om anlægsudgiftsbevilling på 2.700.000 kr. samt anlægsindtægtsbevilling på 1.350.000 kr. til anlæggelse af fællesstier langs Gullestrupvej i Herning på Serviceområde 09 Trafik, nyt stednr. i 2025.

Nettoudgiften på 1.350.000 kr. finansieres under Serviceområde 09 Trafik af de 1.883.000 kr., der er afsat på investeringsoversigten i 2025 til trafiksikkerhedsfremmende tiltag, stednr. 223099 90.

Indstilling

Direktøren for Teknik og Miljø indstiller,

at der til fællessti projektet meddeles anlægsudgiftsbevilling samt tilhørende rådighedsbeløb på 2.700.000 kr. i 2025 på Serviceområde 09 Trafik, nyt stednr.

at der til statspuljemidler meddeles anlægsindtægtsbevilling samt tilhørende rådighedsbeløb på 1.350.000 kr. i 2025 på Serviceområde 09 Trafik, nyt stednr.

Tilskuddet medfinansierer anlægsudgiften

at nettoanlægsudgiften på 1.350.000 kr. finansieres af de 1.883.000 kr., der er afsat på investeringsoversigten i 2025 til trafiksikkerhedsfremmende tiltag på Serviceområde 09 Trafik, stednr. 223099 90.

Beslutning

Indstillingen er tiltrådt.

Bilag

Kort over sti langs Gullestrupvej, Herning

Punkt 165: 2-1 vej ved Studsgård

00.22.04-P35-3-21

Kommunikation

DIR BFU SOS BSK KFU BYB MIN ØKE BYR

X

Sagsbehandler: Martin Frandsen

Øvrige sagsbehandlere: Steen Dahl Pedersen

Resume

Der foreligger forslag til etablering af 2-1 veje i Studsgård for at forbedre trafiksikkerheden og mindske den gennemkørende trafik i Studsgård.

Forvaltningen anbefaler, at der etableres 2-1 veje i Studsgård på Hvæslundvej og Voldsgårdvej/Snejbjergvej.

Sagsfremstilling

Studsgård Borgerforening har rettet henvendelse til forvaltningen med ønske om at forbedre trafiksikkerhed i byen.

Der er udarbejdet forslag til etablering af 2-1 veje på vejstrækninger vist på kortet herunder med blå.



Fordelene ved en 2-1 vej er øget trafiksikkerhed, særligt for bløde trafikanter ved at nedbringe hastigheden og skabe et tryggere miljø. Vejen er også en omkostningseffektiv løsning, der visuelt skaber plads til cyklister og fodgængere uden behov for separate cykelstier.

Desuden kan den visuelle virkning af en "snævrere" vej få bilister til at sænke farten, hvilket øger trygheden for alle. En 2-1 vej skiltes som minimum ned til 60 km/t, og ved Studsgård benyttes de 60 km/t uden for byzonetavlerne.

Den overordnede plan med en 2-1 vej på Hvæslundvej og Voldsgårdvej/Snejbjergvej er at forbinde Studsgård med cykelstien langs Vardevej.

Det vurderes ikke at have betydning for eksisterende erhverv i området, idet til- og frakørsler til vejen ikke påvirkes af 2-1 vejen.

Økonomi

Udgiften til afstribning og skiltning af en 2-1 vej er ca. 50 kr. pr. meter vej. Projektet omfatter 800 m vej på Hvæslundvej og 1.800 m vej på Voldsgårdvej/Snejbjergvej, og den samlede udgift vil således blive ca. 130.000 kr.

Udgiften afholdes indenfor driftbudgettet på serviceområde 09, Trafik.

Indstilling **Direktøren for Teknik og Miljø indstiller,**

at der etableres 2-1 veje i Studsgård på Hvæslundvej og Voldsgårdvej/Snejbjergvej.

Beslutning

Indstillingen er tiltrådt. Afstribningen foretages i foråret 2026.

Punkt 166: Drøftelse af Flextrafik - Knudepunkter

13.05.00-Ø40-1-12

Kommunikation

DIR BFU SOS BSK KFU BYB MIN ØKE BYR

X

Sagsbehandler: Lene Ahle Skoubo

Øvrige sagsbehandlere: Steen Dahl Pedersen

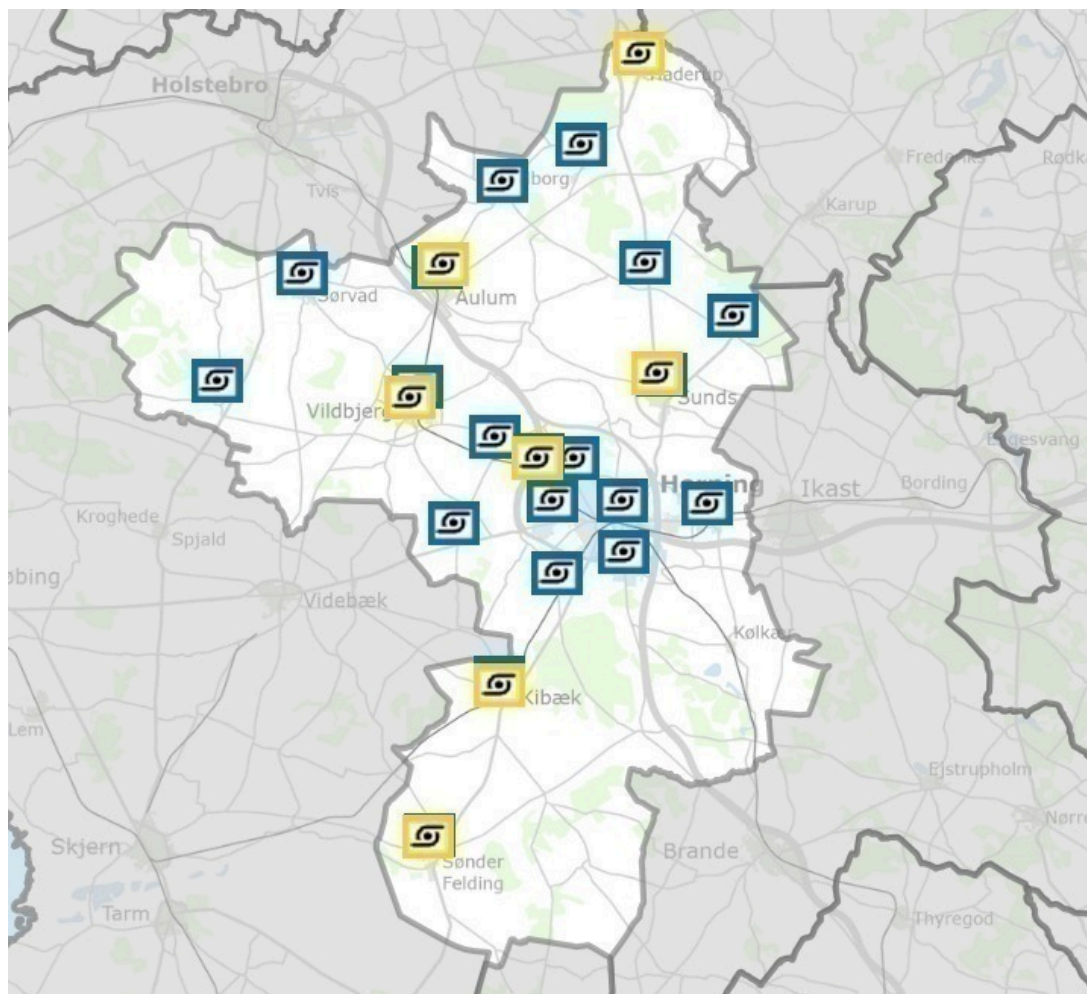
Resume

Drøftelse af muligheden for at fremme mobiliteten yderligere i landdistrikterne, herunder muligheden for at etablere nye flexturs-knudepunkter.

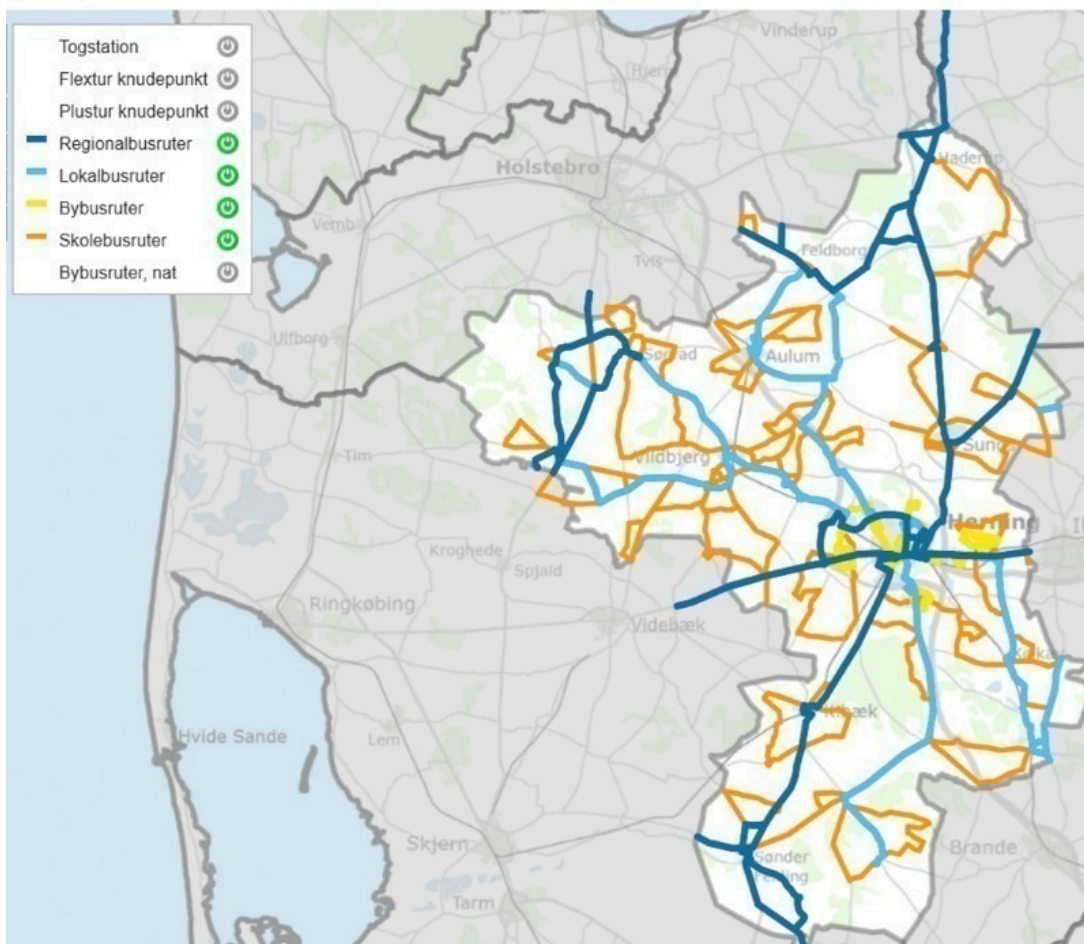
Forvaltningen anbefaler, at sagen drøftes.

Sagsfremstilling

Flextrafikken er i Herning Kommune bygget op omkring en række flexturs-knudepunkter ved lægehuse samt plusturs-knudepunkter, hvor der er god kollektiv trafikbetjening. Knudepunkterne er vist på oversigtskortet herunder, hvor de gule er flextur og de blå er plustur.



Herunder er vist et oversigtskort, som viser de regionale og lokale busruter, som er med til at sikre kollektive trafikforbindelser.



De 5 lokale busruter omfatter rute 140, 168 og 169, som kører på skoledage, samt 150 og 160 som kører på hverdage. Lokalruterne kører ikke aften og weekend, dog kører rute 150 lørdag formiddag og eftermiddag.

Der er mulighed for at forbedre mobiliteten i landdistrikterne ved at etablere nye flexkurs-knudepunkter. Dette kan eksempelvis ske ved at etablere knudepunkter, der gør det muligt at anvende flexkur aften og weekend som supplement til lokalruterne. Forslag til disse nye knudepunkter er vedlagt som bilag.

Ældrerådet ønsker oprettet et flexkurs-knudepunkt på Herning Station, hvor der i forvejen er et plusturs-knudepunkt, så man kan komme videre med anden kollektiv trafik fra stationen. Ældrerådets argument er, at nogle borgere er for dårlige til at køre med bybus men for gode til at blive visiteret til flexkørsel. Ældrerådet opfordrer endvidere til, at der etableres flere knudepunkter til flexkur i Kølkeær, Fasteholt og Ilskov.

Det er ikke muligt at anslå, hvordan flere knudepunkter vil påvirke antallet af flexkure og dermed økonomien i flexkurs-ordningen. Der er imidlertid vedlagt en oversigt over de øvrige medlemskommunes økonomi. På mødet vil antallet af knudepunkter i hver kommune blive oplyst.

Økonomi

Der er i driftsbudgettet til kollektiv trafik under Serviceområde 09 Trafik årligt afsat 0,6 mio. kr. til flextrafikken, og med det nuværende aktivitetsniveau med ca. 4.500 årlige ture svarer den årlige udgift til det afsatte budget. Der ses generelt en øget anvendelse af flextrafikken siden harmoniseringen i juni 2023, og det må forventes, at antallet af ture også vil øges de kommende år.

Indstilling

Direktøren for Teknik og Miljø indstiller,

at sagen drøftes.

Beslutning

Udvidelse af flexkur-tilbuddet i Herning Kommune blev drøftet, og udvalget besluttede at oprette følgende nye flexkurs-knudepunkter: i Karstoft, Skarrild, Arnborg, Fasteholt, Kølkeær, Sinding, Ørre, Abildå, Vind, Feldborg, ved Herning

Station og Sundshuset i Aulum.

Finansieringen af udvidelse af flexitur skal findes inden for Serviceområde 09, Trafik, Kollektiv trafik.

Det udvidede tilbud med nye flexiturs-knudepunkter starter ved årsskiftet.

Bilag

Kortbilag med nye Flexiturs knudepunkter

Oversigt over samtlige Flexiturs knudepunkter i Region Midt

Flexitur økonomi kommuner

Plustur økonomi kommuner

Punkt 167: Orientering om spildevandsudledninger

00.22.04-P35-3-21

Kommunikation

DIR BFU SOS BSK KFU BYB MIN ØKE BYR

X

Sagsbehandler: Lene Kimø

Øvrige sagsbehandlere:

Sagsfremstilling

Miljø-, Infrastruktur- og Naturudvalget har anmodet om en orientering om mængder og indhold i spildevandet, der ledes ud via overløbsbygværker og regnvandsbassiner i Herning Kommune. Derudover en orientering om krav til kvælstofreduktion til renseanlæg i Herning Kommune som følge af Grøn Trepert.

Herning Vand giver en orientering på mødet.

Forvaltningen anbefaler, at orienteringen tages til efterretning.

Indstilling

Direktøren for Teknik og Miljø indstiller,

at orientering tages til efterretning.

Beslutning

Orienteringen er taget til efterretning.

Punkt 168: Ny frigivelse af anlægsbevilling til fjernelse af spærring i Rind Å ved Skjern Å Nørrekanal

06.02.10-P20-1-15

Kommunikation

DIR	BFU	SOS	BSK	KFU	BYB	MIN	ØKE	BYR
						X	X	X

Sagsbehandler: Kim Nees Iversen

Øvrige sagsbehandlere: Søren Brandt, Pia Colstrup

Resume

Herning Kommune har ansøgt om og fået et større tilskud til detailprojektering og etablering af spærringsfjernelsen i Rind Å ved Skjern Å Nørrekanal. Den tidligere bevilling var på 5.453.500 kr. Den nye ansøgning er begrundet i større udgifter til konsulentydelse og prisstigninger på materialer og maskiner.

Landbrugs- og Fiskeristyrelsen har meddelt nyt tilsagn om i alt 8.149.095 kr. til projektet. Projektet er fuldt finansieret via EU-tilskudsordningen for vandløbsrestaurering i tilknytning til vandområdeplanen.

Der er på byrådsmøde den 5. marts 2024, punkt 42, givet anlægsbevillinger til henholdsvis tilskud samt projektudgifter på 5.454.000 kr.

Forvaltningen anbefaler, at der meddeles henholdsvis anlægsindtægts- og anlægsudgiftsbevilling på 2.695.000 kr., således at anlægsbevillingerne til projektet udgør 8.149.000 kr., svarende til det nye tilsagn.

Sagsfremstilling

Der søges ændret anlægsbevilling på projektet med fjernelse af spærringen ved stemmeværket i Rind Å ved vandindtaget til Skjern Å Nørrekanal. Det blev i forbindelse med udbud i maj 2025 på detailprojekt, udbud og tilsyn ved etablering klart, at projektet ville blive betydeligt dyrere end det først tildelte beløb, både i forhold til konsulentydelse, men også som følge af større materiale- og etableringsudgifter.

I juni 2025 ansøgte Herning Kommune derfor om et større beløb til projektet, og 28. juli fik kommunen tilsagn om 8.149.095 kr. fra Landbrugs- og Fiskeristyrelsen.

Opdatering på projektet

Detailprojekteringen blev udbudt i maj 2025 og blev vundet af samme konsulent, som tidligere har arbejdet med forundersøgelser på projektet. Der er afholdt opstartsmøder, og ifølge den aftalte tidsplan kan etableringsarbejdet forventes at blive igangsat i sommeren 2026 og færdiggjort inden 1. oktober 2026. Dette er dog afhængig af, at der kan opnås de nødvendige myndighedstilladelser til projektet, herunder behandling af eventuelle klager ved klagenævnet.

Der udsendes snarligt en pressemeddelelse om projektet.

Økonomi

Kommuner kan søge tilskud til dækning af alle udgifter knyttet til forundersøgelser og gennemførelse af projekter via tilskudsordninger for vandløbsrestaureringsprojekter. Forvaltningen har søgt om tilskud og modtaget et tilsagn på 8.149.095 kr. til detailprojektering og gennemførelse af projektet.

Tilsagnet dækker udgifter til interne timer, ekstern bistand og anlægsudgifter.

Forvaltningen forventer at udbyde hovedparten af opgaven med at lave detailprojekt, udbud af anlægsopgave og tilsyn med anlægsopgaven.

På byrådsmøde den 5. marts 2024, punkt 42, er der givet anlægsbevillinger til henholdsvis indtægter og udgifter i forbindelse med projektet på 5.454.000 kr. på Serviceområde 04 Grønne områder, stednr. 071095 Vandområdeplansprojekt Rind Å (Spærring) - Gennemførelse.

Forvaltningen anmoder om, at der meddeles henholdsvis anlægsindtægtsbevilling til tilskuddet samt tilsvarende anlægsudgiftsbevilling på 2.695.000 kr., således at anlægsbevillingerne udgør 8.149.000 kr. på Serviceområde 04 Grønne områder, stednr. 071095 Vandområdeplansprojekt Rind Å (Spærring) - Gennemførelse, svarende til det nye tilsagn.

Indstilling

Direktøren for Teknik og Miljø indstiller,

at der til projektet meddeles anlægsindtægtsbevilling samt tilhørende rådighedsbeløb på 2.695.000 kr. i 2026 på Serviceområde 04 Grønne områder, stednr. 071095 Vandområdeplansprojekt Rind Å (Spærring) - Gennemførelse, således at den samlede anlægsindtægtsbevilling udgør 8.149.000 kr. svarende til det nye tilsagn

at der til projektet meddeles anlægsudgiftsbevilling samt tilhørende rådighedsbeløb på 2.695.000 kr. i 2026 på Serviceområde 04 Grønne områder, stednr. 071095 Vandområdeplansprojekt Rind Å (Spærring) - Gennemførelse, således at den samlede anlægsudgiftsbevilling udgør 8.149.000 kr. svarende til det nye tilsagn.

Beslutning

Indstillingen er tiltrådt.

Punkt 169: Frigivelse af anlægsbevilling for vandområdeplansprojekt ved Råsted Lilleå, nord for Ørnhøj

06.02.03-P20-29-19

Kommunikation

DIR	BFU	SOS	BSK	KFU	BYB	MIN	ØKE	BYR
						X	X	X

Sagsbehandler: Mathias Melchior

Øvrige sagsbehandlere: Pia Colstrup

Resume

I Vandområdeplan 2021 - 2027 for vandområdedistrikt Jylland og Fyn er det angivet, at der skal udføres vandløbsrestaurering på et ca. 14 km langt stræk i Råsted Lilleå, da vandløbet ikke opfylder kravet om god økologisk tilstand.

En tidligere forundersøgelse har fastlagt nødvendige restaureringstiltag og afklaret lodsejernes holdninger. På baggrund heraf gav staten i 2021 tilsagn på 1.403.500 kr. til projektet. Grundet stigende anlægspriser er det tilsagn annulleret, og der er nu givet et nyt tilsagn på 2.337.201 kr.

Projektet er fuldt finansieret gennem tilskud fra EU og staten.

Der er på byrådsmøde 4. oktober 2022, punkt 207, givet anlægsbevillinger til henholdsvis tilskud samt projektudgifter på 1.404.000 kr.

Forvaltningen anbefaler, at der meddeles henholdsvis anlægsindtægts- og anlægsudgiftsbevilling på 933.000 kr., således at anlægsbevillinger til projektet udgør 2.337.000 kr. svarende til det nye tilsagn.

Sagsfremstilling

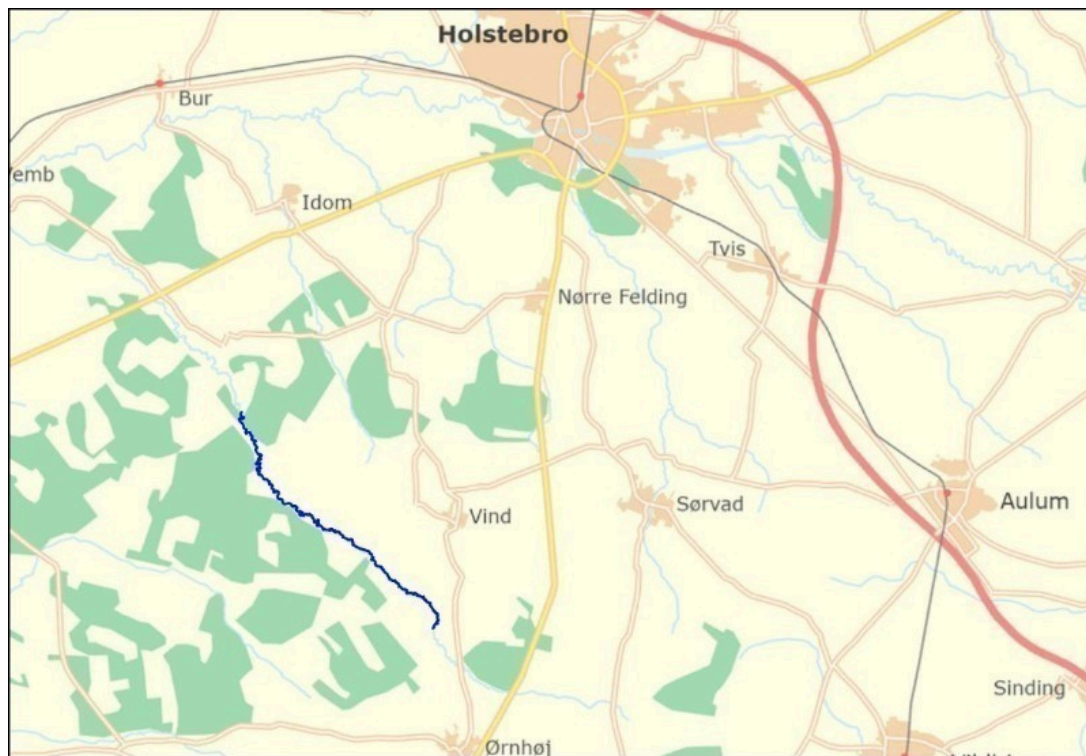
Formålet med restaureringsindsatsen er at sikre god økologisk tilstand i vandløbene og skabe bedre levevilkår for fisk, planter, alger og smådyrsfauna. I Råsted Lilleå er den primære udfordring en dårlig fiskebestand, og projektet vil derfor have særligt fokus på tiltag, der kan forbedre forholdene for fisk.

Projektet er fuldt finansieret gennem tilskud bestående af 70 % EU-midler via Den Europæiske Hav-, Fiskeri- og Akvakulturfond og 30 % nationale midler fra Landbrugs- og Fiskeristyrelsen.

Projektområdet er beliggende ved Vind Hede og Stråsø Plantage i den nordvestlige del af kommunen.

På en kort strækning udgør Råsted Lilleå grænsevandløb til Holstebro Kommune.

Vandløbet har afløb til Storå, som videre afvander til Nissum Fjord.



Oversigtskort over området

Økonomi

Kommuner kan søge tilskud til dækning af alle udgifter knyttet til forundersøgelser og gennemførelse af projekter via tilskudsordninger for vandløbsrestaureringsprojekter. Forvaltningen har søgt om tilskud og modtaget et tilsagn på 2.337.201 kr. til gennemførelse af projektet.

Tilsagnet dækker udgifterne til interne løntimer og anlægsudgifterne til gennemførelsen af projektet.

På byrådsmøde den 4. oktober 2022, punkt 207, er der givet anlægsbevillinger til henholdsvis indtægter og udgifter i forbindelse med projektet på 1.404.000 kr. på Serviceområde 04 Grønne områder, stednr. 071058 Vandområdeplansprojekt Råsted Lilleå - gennemførelse.

Forvaltningen anmoder om, at der meddeles henholdsvis anlægsindtægtsbevilling til tilskuddet samt tilsvarende anlægsudgiftsbevilling på 933.000 kr., således at anlægsbevillingerne udgør 2.337.000 kr. på Serviceområde 04 Grønne områder, stednr. 071058, Vandområdeplansprojekt Råsted Lilleå - gennemførelse, svarende til det nye tilsagn.

Indstilling

Direktøren for Teknik og Miljø indstiller,

at der til projektet meddeles anlægsindtægtsbevilling samt tilhørende rådighedsbeløb på 933.000 kr. i 2026 på Serviceområde 04 Grønne områder, stednr. 071058 Vandområdeplansprojekt Råsted Lilleå - gennemførelse, således at den samlede anlægsindtægtsbevilling udgør 2.337.000 kr. svarende til det nye tilsagn

at der til projektet meddeles anlægsudgiftsbevilling samt tilhørende rådighedsbeløb på 933.000 kr. i 2026 på Serviceområde 04 Grønne områder, stednr. 071058, Vandområdeplansprojekt Råsted Lilleå - gennemførelse, således at den samlede anlægsudgiftsbevilling udgør 2.337.000 kr. svarende til det nye tilsagn.

Beslutning

Indstillingen er tiltrådt.

Punkt 170: Godkendelse af anlægsregnskab for vandområdeplansprojektet (forundersøgelse) ved Bæk N for Trøstrup Mark, syd for Vildbjerg

06.02.10-P20-9-23

Kommunikation

DIR BFU SOS BSK KFU BYB MIN ØKE BYR

X

Sagsbehandler: Mathias Melchior

Øvrige sagsbehandlere: Pia Colstrup

Resume

Der er udarbejdet afsluttende anlægsregnskab for vandområdeplansprojektet ved Bæk N For Trøstrup Mark, syd for Vildbjerg (forundersøgelse).

Forundersøgelsen har vist, at der kan gennemføres et projekt i vandløbet, og at berørte lodsejere generelt er positive indstillet.

Udgifterne i projektet er dækket af tilsagn om tilskud fra Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø.

Forvaltningen anbefaler, at anlægsregnskabet godkendes.

Sagsfremstilling

Der foreligger anlægsregnskab for forundersøgelse af et vandplansprojekt i Bæk N for Trøstrup Mark, stednr. 071056 på serviceområde 04 Grønne områder.

Byrådet bevilgede den 19. december 2023, punkt 210, i alt 33.000 kr. til forundersøgelsen i Bæk N for Trøstrup Mark, syd for Vildbjerg. Forvaltningen havde forinden modtaget et tilsagn fra Miljøstyrelsen på samme beløb til projektet.

Forundersøgelsen er gennemført som planlagt og endte ud med et projektforslag, der omfatter genslyngning, udlægning af gydebanks, udlægning af skjulesten og dødt ved, etablering af sandfang samt udskiftning af rørbroer.

Forslaget er gennemgået med lodsejerne, og der er afholdt flere besigtigelser med interesserede lodsejere. Der har generelt været en positiv holdning til gennemførelse af projektet.

Næste trin bliver at gennemføre projektet, når Styrelsen for Grøn Arealomlægning har givet tilsagn til at realisere projektet. Dette vil formentlig ske i 2026.

Forvaltningen har modtaget tilskud fra Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø, som dækker udgifterne.

Økonomi

Sted nr.	Anlæg		Bevilling kr.	Forbrug kr.	Forskel kr.
071056	Vandområdeplansprojekt Bæk N for Trøstrup mark - forundersøgelse	U	33.000	26.194	6.806
		I	-33.000	-26.194	-6.806

		N	0	0	0
--	--	---	---	---	---

Anlægsregnskabet vil blive optaget i Herning Kommunes årsregnskab og godkendt sammen med det samlede årsregnskab for 2025.

Indstilling

Direktøren for Teknik og Miljø indstiller,

at anlægsregnskabet godkendes.

Beslutning

Indstillingen er tiltrådt.

Punkt 171: Orientering om status for omlægningsplan for Herning Kommune

01.00.00-P15-4-25

Kommunikation

DIR BFU SOS BSK KFU BYB MIN ØKE BYR

X

Sagsbehandler: Louise Berg Hansen

Øvrige sagsbehandlere: Jens Albert Hansen

Resume

Herning Kommune bidrager til arealomlægningsplanerne for tre grønne treparter i hovedvandoplandene Ringkøbing Fjord, Nissum Fjord og Limfjorden.

Forslag til skitseprojekter til lavbunds- og vådområdeprojekter i alle 3 hovedvandoplande er indtegnet og klar til godkendelse i de lokale treparter. Der er for nuværende indtegnet 61 projektområder med et samlet areal på 14.800 ha i Herning Kommune. Der er stort set kun tegnet skitseprojekter i de lavt beliggende områder omkring ådalene.

Når omlægningsplanerne er godkendt i treparterne vil de blive sendt til behandling og principgodkendelse i Byrådene til december.

Forvaltningen anbefaler, at orienteringen tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Baggrund

Herning Kommune bidrager til arealomlægningsplanerne for tre grønne treparter i hovedvandoplandene Ringkøbing Fjord, Nissum Fjord og Limfjorden. Dette betyder, at der skal udpeges en væsentlig andel af landarealerne, herunder landbrugsarealer, i kommunen som lavbunds- og vådområdeprojekter i ådalene for at kunne indfri de indsatser til kvælstoffjernelse og CO₂-reduktion, der er udstukket via rammerne for Grøn Trepert. Aftalen blev indgået i juni 2024 og implementeret via en bred aftale i Folketinget i december 2024.

Omlægningsplanen skal godkendes i alle Treparterne og efterfølgende principgodkendes i byrådene i december 2025. Kommunalbestyrelserne skal med principvedtagelsen tage stilling til, om de kan tilslutte sig, at kommunen og de lokale treparter arbejder videre med projekterne i den dynamiske omlægningsplan, der foreligger på det pågældende tidspunkt, herunder de principper som den lokale trepart har lagt til grund for de prioriteringer som omlægningsplanen er udtryk for. Det kan fx være, at de lokale treparter alle har valgt, at der aktivt skal arbejdes for at opnå flest mulige synergier i projekterne.

De udpegede projekter i omlægningsplanen er ikke en bindende udpegning, men skal ses som en "mulighedsplan" for, hvor arealerne generelt giver mest faglig mening at udtage. Forinden en eventuel gennemførelse af projekterne, skal en forundersøgelse vise, at arealerne teknisk set kan anvendes til formålet, og lodsejerne skal give tilsagn om at deltage. Arealerne i planen bliver først bindende for lodsejerne langt henne i projektprocessen, hvis de selv frivilligt vælger at indgå i og underskrive tilbud om udtagning af deres arealer.

Status

Forslag til skitseprojekter til alle 3 hovedvandoplande er stort set tegnet og klar til godkendelse i de lokale treparter. Der er for nuværende tegnet 61 projektområder med et samlet areal på 14.800 ha i Herning Kommune. Der er stort set kun tegnet skitseprojekter i de lavt beliggende områder omkring ådalene og enkelte tidligere moser, og det vurderes, at Herning Kommune kan opfylde kommunens arealmæssige andel af kvælstoffjernelse alene ved disse projekter og således uden, at det er påkrævet at indtegne projekter på den højereliggende landbrugsjord.

Forvaltningen har tænkt så mange synergier som muligt ind i de enkelte skitseprojekter, således at projekterne ud over tilbageholdelse af kvælstof og CO2 også i noget omfang vil kunne modvirke oversvømmelses- og okkerproblematikker, sikre en mindre del drikkevandsinteresser samt skabe sammenhængende natur. Områder, hvor lodsejere ved landboforeningernes og kommunens 3 afholdte tegnemøder for lodsejere har vist interesse for udtagning af jord, er ligeledes blevet prioriteret højt, hvor det har givet teknisk mening i projektudpegningen.

Der bliver i oktober udsendt informationsbrev til berørte lodsejere. I brevet vil der være et link til et kort, som viser skitseprojekterne, samt informationsmateriale om hvad det betyder at være omfattet af et skitseprojekt.

Forvaltningen fremviser status for omlægningsplanen og forslag til skitseprojekterne på mødet.

Indstilling

Direktøren for Teknik og Miljø indstiller,

at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning

Orienteringen er taget til efterretning.

Punkt 172: Ansøgning om lovliggørende dispensation til at nedlægge et beskyttet dige

01.05.25-P25-1-25

Kommunikation

DIR BFU SOS BSK KFU BYB MIN ØKE BYR

X

Sagsbehandler: Kaare Hjorth

Øvrige sagsbehandlere:

Resume

Herning Kommune meddelte i 2022 afslag på en ansøgning om dispensation til at fjerne 135 meter beskyttet dige. Ejendommen er siden solgt, og den nye ejer har anmodet om genoptagelse med henvisning til markdrift og muligheden for erstatningsdiger.

Slots- og Kulturstyrelsen har tilkendegivet, at alternative digestrækninger kan benyttes som erstatning, hvis sagen genoptages.

Forvaltningen anbefaler, at udvalget tager stilling til, om sagen skal genoptages, herunder om en genoptagelse kan ligge til grund for en mulig dispensation til placering af erstatningsdige.

Sagsfremstilling

Sagen blev indledt af Slots- og Kulturstyrelsen (SLKS), som den 22. august 2022 blev opmærksom på, at et dige var fjernet. Styrelsen sendte oplysningsbrev til ejeren, og den 1. november 2022 indsendte ejerens konsulent en ansøgning om lovliggørende dispensation.

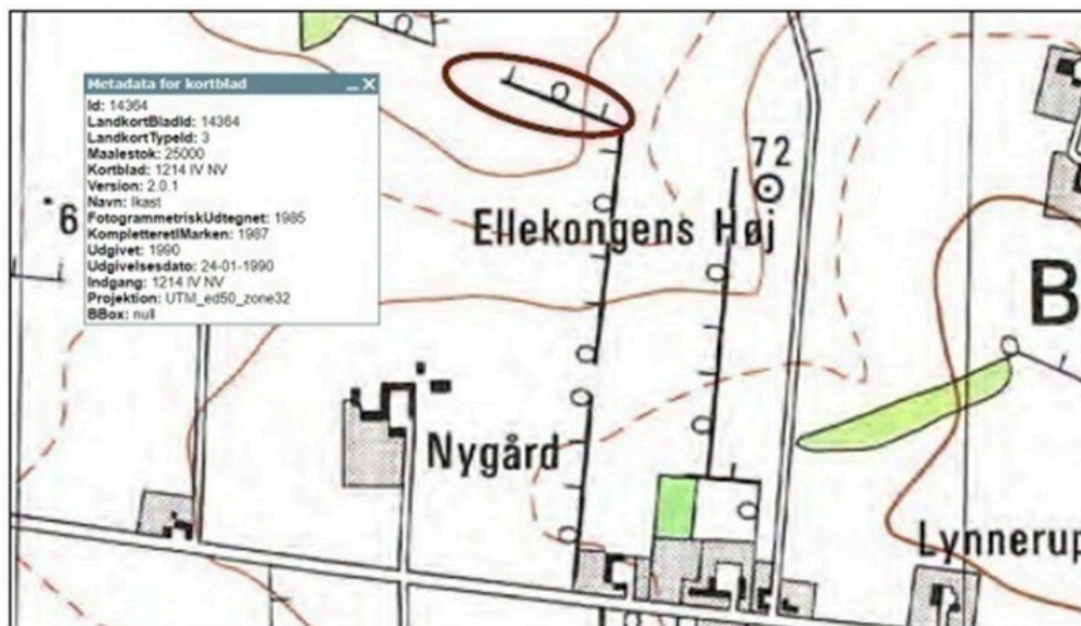
Forvaltningen behandlede ansøgningen og fremsendte udkast til afgørelse 9. oktober 2023. Der blev drøftet muligheden for et erstatningsdige, men forvaltningen vurderede, at det foreslåede alternativ ikke havde tilsvarende kulturhistorisk værdi. 11. januar 2024 blev der meddelt afslag på dispensation, og afgørelsen blev ikke påklaget.

SLKS udstedte den 23. maj 2024 et påbud om lovliggørelse senest 1. oktober 2024.

Ejendommen blev overdraget den 24. oktober 2024. Den nye ejer indsendte den 24. januar 2025 en ny ansøgning med forslag til tre mulige erstatningsdiger. Herning Kommune vurderede den 13. maj 2025, at sagen ikke skulle genoptages, da der ikke forelå nye forhold ud over ejerskifte.

Beskrivelse af diget

Diget har været beskyttet siden 12. oktober 1992.



Kort: Buskvej 5, 4 cm-kort i seneste reviderede udgave forud for 1. juli 1992, hvor diget ses indtegnet med dige signatur. På kortet markeret med rød cirkel.

Kulturhistorisk værdi

Slots- og Kulturstyrelsen har ved et brev til lodsejer den 18. november 2022 beskrevet diget således:

Diget er et udskiftningsdige. Det vil sige, at det er oprettet i et af de skel, som blev fastlagt i forbindelse med opdelingen af jorden i ejerlavet, Frølund By, ved den store landboreform i slutningen af 1700-tallet til starten af 1800-tallet.

Skellet, som diget markerer, er indtegnet på sognekortet over Gjellerup sogn, Hammerum herred, fra 1837, samt Original 1 kortet over Frølund By, Gjellerup fra 1817-1864. Digestrækningen er desuden indtegnet med signatur for dige på det topografiske kortmateriale og fremgår således på det lave målebordsblad (målt 1872, sidst rettet 1912, udgivet 1914), samt seneste reviderede udgave af 4 cm kortet forud for 1. juli 1992 (se kortet). Diget ses på luftfotos fra 1954 og frem til det fjernes.

Diget har en kulturhistorisk fortællerværdi, om dengang de administrative skel blev markeret fysisk i marken. At diget støder op til et andet dige og således slår et knæk, understøtter den kulturhistoriske fortælling om de administrative skel. Skellet har med høj sandsynlighed været markeret med et dige fra starten af 1800-tallet, indtil det fjernes i perioden 1995-1999.

Diget beskrives som et udskiftningsdige med historisk tilknytning til ejerlavets skel, hvilket giver det kulturhistorisk betydning.

Landskabelig værdi

Diget er på tidspunktet for ansøgning allerede fjernet, og størstedelen af de landskabelige strukturer fra udskiftningen er ligeledes udvisket i området. Det omtalte dige er den sidste rest af en landskabsstruktur, der tidligere har været meget erkendelig i landskabet.

Diget udgør et synligt spor af den oprindelige struktur fra udskiftningsperioden, blandt andet fordi det forløber atypisk i forhold til de øvrige markskel i området.

Biologiske interesser

Diget har været delvist bevokset og diger med træer og buske og kan således fungere som skjule- og ynglested for mindre pattedyr, fugle, insekter, padde og som ledelinje for flagermus.

Idet markerne er lagt sammen, og diget ender i en mark, har diget en begrænset funktion som ledelinje. Diget fungerer dog som en trædesten og har i høj grad en biologisk værdi som levested for en række mindre pattedyr, fugle og insekter.

Herning Kommune vurderer, at diget har en biologisk værdi som levested og en begrænset biologisk værdi som spredningskorridor. De godt 135 meter dige fungerer som en trædesten mellem de resterende småbiotoper i området.

Lovgivningsgrundlag

Efter museumslovens § 29 a, stk. 1, må der ikke foretages ændring i tilstanden af sten- og jorddiger eller lignende. Efter museumslovens § 29 j, stk. 2, kan kommunalbestyrelsen i særlige tilfælde gøre undtagelse fra bestemmelsen i museumslovens § 29 a, stk. 1.

Med formuleringen, at der kun i ”særlige tilfælde” kan dispenseres fra forbuddet mod tilstandsændringer, er det angivet, at der kun sjældent kan gøres egentlige undtagelser, i hvert fald i for så vidt angår så væsentlige indgreb som f.eks. nedlæggelse. Miljø- og Fødevareklagenævnets praksis for dispensation til nedlæggelse af diger i forbindelse med landbrugets drift er yderst restriktiv.

Forvaltningens vurdering

Diget, som blev fjernet uden forudgående ansøgning, var på daværende tidspunkt beskyttet, idet diget fremgår af den seneste reviderede udgave af 4 cm kortet før 1992, og det er synligt på 1995 luftfoto. Det, at diget er fjernet, vanskeliggør muligheden for at vurdere, hvor markant diget har været.

Slots- og Kulturstyrelsen har udtalt sig om mulige placeringer for erstatningsdiger (se bilag). Styrelsen har samtidig fremhævet, at det er kommunen, der skal vurdere, om sagen kan genoptages.

Forvaltningen anbefaler, at udvalget tager stilling til, om sagen skal genoptages på baggrund af, at Slots- og Kulturstyrelsens udtalelser skal betragtes som væsentlige nye oplysninger i sagen, herunder om styrelsens udtalelser kan ligge til grund for en mulig dispensation til placering af erstatningsdige.

Indstilling

Direktøren for Teknik og Miljø indstiller,

at udvalget tager stilling til, om sagen skal genoptages, herunder om en genoptagelse kan ligge til grund for en mulig dispensation til placering af erstatningsdige.

Beslutning

Udvalget besluttede, at der er tilstrækkelig grundlag for, at sagen skal genoptages, herunder om en genoptagelse kan ligge til grund for en mulig dispensation til placering af erstatningsdige.

Udvalget har vurderet, at Styrelsens mulige placeringsforslag til erstatningsdige vil bibeholde den kulturhistoriske værdi i området.

Bilag

Slots- og Kulturstyrelsens udtalelse om placering af erstatningsdige

Punkt 173: Fastsættelse af rottegebyr 2026

09.13.01-P19-19-25

Kommunikation

DIR BFU SOS BSK KFU BYB MIN ØKE BYR

X X X

Sagsbehandler: Tina Mousten Langgaard

Øvrige sagsbehandlere: Lene Mathiasen, Hans Eghøj, Pia Colstrup

Resume

Kommunalbestyrelsen skal for hvert regnskabsår beregne og fastsætte gebyrets størrelse. Beregningen af gebyret foretages ud fra det bebyggede areal på ejendomme. Lovgrundlaget for beregningsmodellen er uændret i forhold til opkrævningen for 2025, og rottegebyret opkræves forsat efter hvile i sig selv princippet.

Med det nye beregningsgrundlag tilgodeses ejendomme med arealer >250 m² i forhold til tidligere lovgivning. Gebyret udregnes ud fra et fast gebyr til alle ejendomme i kommunen, plus en enhedspris pr. m² registreret i BBR.

Miljøministeriet vedtog denne lovgivning i 2024 - med virkning fra 1. januar 2025. Opkrævningen af gebyr er ens for alle kommuner, der vælger at gebyrfinansiere udgifterne til rottebekæmpelse, og der vil ikke kunne dispenseres for gebyret.

Forvaltningen anbefaler, at gebyr 2 med en fast afgift på 0,36 kr. og en enhedspris på 53,77 kr. pr. m² vedtages, således at der samlet opkræves 5.500.000 kr. for året 2026 i rottegebyr.

Derudover anbefales, at indtægts- og udgiftsbudgettet på Serviceområde 05 Miljøforanstaltninger, skadedyrsbekæmpelse begge øges med 1.000.000 kr. årligt i 2026 og frem.

Sagsfremstilling

Tilsvarende for kalenderåret 2025 følges Miljøministeriet gældende bekendtgørelse "Bekendtgørelse om forebyggelse og bekæmpelse af rotter", BEK nr. 991 af 21/08/2024 med hensyn til opkrævning af gebyr.

Med lovgivningen gældende fra 1. januar 2025 tages der nu højde for det nye gebyrberegningsgrundlag, som skal være gældende for 2026.

Det viste sig, at der ikke var et rottefagligt belæg for, at meget store ejendomme blev opkrævet et uforholdsmæssigt højt gebyr og små ejendomme et meget lavt gebyr. Rottegebyret, jf. stk. 2, pålægges samtlige faste ejendomme i kommunen.

1/3 af omkostningerne opkræves som et fast gebyr, og 2/3 af gebyret opkræves som en sats pr. bebyggede antal kvadratmeter registreret i BBR.

For ejendomme med et bebygget areal større end 250 m² ganges der med en faktor 0,5. Dermed opnår ejendomme med større arealer et mindre og tilpasset gebyr.

Der lægges op til, at der hvert år skal fastsættes en gebyrstørrelse, og at hvile i sig selv princippet er gældende for opkrævning med hensyn til gebyret til rottebekæmpelse.

Økonomi

Da rottegebyret i følge lovgivningen skal hvile i sig selv, blev det akkumulerede overskud på 5,3 mio. kr. efter 2023 derfor modregnet i 2024 med 0 kr. i opkrævning på området.

Herunder ses indtægter og udgifter for kommunens rottebekæmpelse for årene 2020 - 2024 (2025):

2020	5.697.503	4.618.792
2021	5.735.796	4.095.344
2022	5.813.840	4.491.239
2023	5.688.662	4.421.743
2024	0	5.264.850
2025	4.552.275	5.321.000*

*Forventet regnskab 2025 pr. 31. august 2025.

Den gennemsnitlige udgift for 2020 - 2024 er 4.580.000 kr.

Til beregning af den nye faste afgift samt en enhedspris pr. bebygget areal har KMD tilsendt samtlige kommuner en liste med data. Listen herunder indeholder antal ejendomme, samt areal under og over 250 m² registreret pr. 1. januar 2025. Tallene for Herning Kommune ses nedenfor.

Kommunenummer	Antal ejendomme	Areal 1 < eller = 250 m ²	Areal 2 > 250 m ²
657	34.093	6.038.314	8.316.271

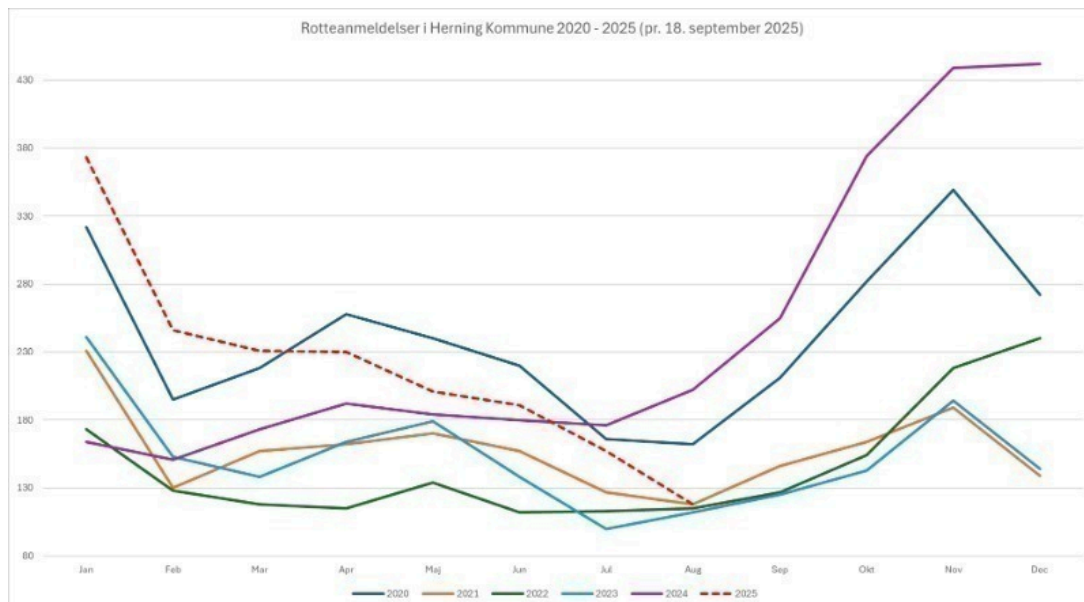
Ud fra ovenstående data fra KMD ses nedenfor en beregning af forskellige faste afgifter og enhedspriser pr. m² i forhold til det ønskede samlede gebyr. Selve beregningsmodellen kan ses i bilag 1.

Enhedspris	0,34	0,36	0,3759
Fast afgift	51,33	53,77	56,22

Udgifter til rottebekæmpelse fra 2020 og frem har ligget omkring 4.580.000 kr. Da udgifterne til bekæmpelsen i 2024 ikke gav det forventelige overskud som forudsat, vil det være forvaltningens anbefaling at vælge gebyr 2 til opkrævning, så det opkrævede beløb vil komme til at ligge på niveau med det faktiske forbrug i 2024. Dette også for at være bedre forberedt på et eventuelt kommende rotteår.

Det vurderes på baggrund af, at antallet af rottehenvendelser sidste år var stærkt stigende i forhold til tidligere. Aktuelt var der tale om et år, hvor både den enkelte borger og landbruget oprettede mange henvendelser. Det har medført et større behov for den kommunale bekæmpelse og derfor medført ekstra bemanning / timeforbrug for at imødekomme lovkravet.

Som det ses på den røde kurve, så var der opgaver med hensyn til bekæmpelse, der trak med langt ind i året 2025, hvor vi først de seneste par måneder har set et mere fornuftigt leje igen.



Diagrammet viser antal rotteanmeldelser i Herning Kommune 2020 - 2025 (pr. 18. september 2025).

Det er forvaltningens vurdering, at der er flere ubekendte faktorer, som spiller ind med hensyn til værdien af gebyret i den kommende, nye gebyropkrævning. 2025 har budt på mange rottesager i foråret og er det, som den kommunale bekæmpelse kalder et "rotteår". Et "rotteår" ses typisk efter de år, hvor ege- og bøgetræer har gunstige forhold som f.eks. ved en varm, tør, solskinsrig juni og dermed større mængder føde til rotterne i det fri. Så bliver de ude i naturen, hvor der er mad og vand nok. De opdages ikke nær bebyggelse, før vinteren nærmer sig. De formerer sig til gengæld og bliver hurtigt til mange, hvis der ikke er fokus på bekæmpelsesindsatsen.

Der er afsat budget til indtægter og tilsvarende udgifter til skadedyrsbekæmpelse på 4.500.000 kr. på Serviceområde 05 Miljøforanstaltninger i 2026 og frem. Det indstilles, at indtægts- og udgiftsbudgettet begge øges med 1.000.000 kr. årligt i 2026 og frem, til 5.500.000 kr.

Bidragkørsel

Fristen for endelig kørsel af opkrævning af ejendomsbidrag for året 2026 er senest den 24. november 2025.

Beregningsmodellen for 2025 ses i bilag 2.

Indstilling

Direktøren for Teknik og Miljø indstiller,

at gebyr 2 med en fast afgift på 0,36 kr. og en enhedspris på 53,77 kr. pr. m² vedtages, således at der samlet opkræves 5.500.000 kr. for året 2026 i rottegebyr

at indtægts- og udgiftsbudgettet på Serviceområde 05 Miljøforanstaltninger, skadedyrsbekæmpelse begge øges med 1.000.000 kr. årligt i 2026 og frem.

Beslutning

Indstillingen er tiltrådt.

Bilag

Beregning af rottegebyr 2026

Beregning af rottegebyr 2025

Punkt 174: Lukket: Orientering om politianmeldelse i sag om løse tagsten

02.34.18-K02-7-24

Punkt 175: Lukket: Meddelelser

00.22.04-P35-3-21